

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ – 20 έως τις 27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ: ΜΕ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΕΣ «ΕΚΚΛΕΙΣΕ» ΤΟ 2020

Η κυβερνητική πλειοψηφία ψηφίζει με διαδικασίες –αστραπή ένα πολυνομοσχέδιο 100δων διατάξεων, υπό τις διαμαρτυρίες της αντιπολίτευσης. Ο πρωθυπουργός ανακοινώνει ότι ψηφίστηκαν 113 νομοσχέδια μέσα στο 2020 ενώ η σύμβαση με την εταιρία προσωπικών δεδομένων PALANTIR μετατρέπεται σε ένα ακόμη κοινοβουλευτικό «μυστήριο».

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Η εβδομάδα αυτή ήταν η τελευταία στην οποία λειτούργησε το κοινοβούλιο για το 2020, αφού οι εργασίες του διακόπηκαν για τις 8 Ιανουαρίου λόγω των διακοπών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Παρά το γεγονός όμως ότι ήδη από τις 15 Δεκεμβρίου είχε ψηφιστεί ο Προϋπολογισμός του 2021 η κυβερνητική πλειοψηφία αποδείχθηκε ιδιαίτερα δραστήρια, καταφέροντας σε μία μόλις συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής να ψηφίσει πολύ περισσότερες διατάξεις από όσες κανονικά θα μπορούσε σε ένα νομοσχέδιο. Με μεθόδους μάλιστα που προκάλεσαν έντονες αντιδράσεις.

Νομοσχέδιο - συρραφή

Έτσι κυβέρνηση «έκλεισε» το νομοθετικό της έργο το 2020, με έναν τρόπο που κάθε άλλο παρά ήταν συμβατός με τους στοιχειώδεις κανόνες κοινοβουλευτικής λειτουργίας. Αυτούς δηλαδή που προϋποθέτουν την εισαγωγή νομοσχεδίων με έναν ενιαίο στόχο και αρχή, την διαβούλευση τους με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς, την επεξεργασία τους στην αρμόδια διαρκή κοινοβουλευτική επιτροπή και στην συνέχεια την αναλυτική συζήτησή τους στην ολομέλεια του Κοινοβουλίου.

Αντιθέτως, την Δευτέρα 21 Δεκεμβρίου, εισήγαγε στην ολομέλεια της Βουλής ένα πολύ-νομοσχέδιο που ουσιαστικά αποτελούσε συρραφή τροπολογιών στο οποίο έδωσε τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κωρονοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις». Το συγκεκριμένο νομοθέτημα αποτελούνταν από 160 άρθρα που αντανάκλυσαν ρυθμίσεις από 16 συνολικά υπουργεία και για τον λόγο αυτό υποχρεωτικά υπογράφηκε από 24 υπουργούς-αναπληρωτές υπουργούς και υφυπουργούς. Τυπικά το νομοθέτημα κατατέθηκε με την διαδικασία του κατεπείγοντος (δηλαδή με σύντμηση των διαδικασιών επεξεργασίας) από το υπουργείο Υγείας. Όμως περιείχε «τακτοποιήσεις» της τελευταίας στιγμής προκειμένου να μην αφεθούν «ανοιχτές» νομοθετικές ρυθμίσεις για το 2021. Έτσι ψηφίστηκαν με διαδικασίες «εξπρές» ρυθμίσεις που αφορούσαν εκτός από οργανωτικά θέματα του υπουργείου Υγείας σειρά άλλων θεμάτων όπως: Ενίσχυση των ακτοπλοϊκών εταιριών, προσαρμογές της νομοθεσίας που αφορά την διανομή του τύπου και τις πλατφόρμες παροχής ψηφιακού σήματος και πολλά άλλα. Παρά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο ήταν συρραφή τροπολογιών προστέθηκαν σε αυτό και 8 τροπολογίες. Ανάμεσα τους και τροπολογία 18 άρθρων που αφορούσε την οργάνωση των διαδικασιών του εμβολιασμού, όπως και συμπληρωματικός προϋπολογισμός για το 2020 σχετικά με το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η διαδικασία αυτή προκάλεσε την έντονη διαμαρτυρία των κομμάτων της αντιπολίτευσης που κατήγγειλαν την συγκεκριμένη τακτική. Αρνήθηκαν μάλιστα την συμμετοχή τους σε μία νομοθετική διαδικασία στην οποία όπως υποστήριξαν δεν τηρήθηκαν ούτε τα στοιχειώδη

προσχήματα. Μάλιστα στην συζήτηση του νομοθετήματος παρενέβη και ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Αλέξης Τσίπρας. Δήλωσε χαρακτηριστικά πως «αυτό που συμβαίνει με τη κοινοβουλευτική διαδικασία, νομίζω ότι υπερβαίνει τα όρια. Και δεν αναφέρομαι στο παρόν νομοσχέδιο με τις λεγόμενες Χριστουγεννιάτικες τροπολογίες. Αναφέρομαι στον τρόπο και στη μέθοδο που έχει επιλέξει η κυβέρνηση για να νομοθετεί, όχι μόνο παραμονές Χριστουγέννων, ιδιαίτερα μετά την πανδημία, σαν τον κλέφτη. Αλλά το πράγμα έχει ξεφύγει και είναι γενικευμένο».

2021 όπως το ...2020

Παρά τις αντιδράσεις πάντως, η κυβερνητική πλειοψηφία διαφάνηκε πως έχει στόχο να συνεχίσει την τακτική της νομοθέτησης υψηλών ρυθμών και την ερχόμενη χρονιά, το 2021. Στο υπουργικό Συμβούλιο άλλωστε που συνεδρίασε την Τρίτη 22 Δεκεμβρίου, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, εξήρε την απόδοση της κυβέρνησης του, όσον αφορά την νομοθετική παραγωγή στην χρονιά του Covid 19. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε στην ομιλία του «η σημερινή μας συνεδρίαση ολοκληρώνει έναν μεγάλο και -πιστεύω- παραγωγικό κύκλο κυβερνητικής δράσης. Στη διάρκεια του ταραγμένου 2020 ψηφίσαμε 113 νομοσχέδια, δρομολογήσαμε δεκάδες τολμηρές μεταρρυθμίσεις, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίσαμε πρωτόγνωρες προκλήσεις στο τριπλό μέτωπο της πανδημίας, της οικονομίας, αλλά και των εθνικών θεμάτων». Μάλιστα τόνισε ότι η κυβέρνηση θα κινηθεί και στους ίδιους ρυθμούς το 2021 σημειώνοντας πως «πιστεύω ότι αυτόν τον θετικό απολογισμό τον μετατρέπουμε σήμερα σε εμπειρία, συνεχίζοντας με τον ίδιο ρυθμό». Εστίασε μάλιστα σε ένα συγκεκριμένο νομοθέτημα το οποίο διαφαίνεται ότι βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της κυβερνητικής ατζέντας: Το νομοσχέδιο που αφορά την λειτουργία των πανεπιστημίων και μεταξύ άλλων προβλέπει την δημιουργία ειδικού κατασταλτικού σώματος αστυνομικού χαρακτήρα μέσα στα πανεπιστήμια. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης είπε χαρακτηριστικά πως «άλλη μία σημαντική μεταρρύθμιση έρχεται να πλαισιώσει την κατάργηση του αναχρονιστικού πλαισίου για το πανεπιστημιακό άσυλο, εμπεδώνοντας την ομαλή λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Ενισχύονται ποινικές και πειθαρχικές διατάξεις κατά της ανομίας στους χώρους των πανεπιστημίων, οι οποίοι πια θα προστατεύονται με σύγχρονα τεχνικά μέσα. Και ιδρύεται Ομάδα Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος από εκπαιδευμένο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας. Όστε να θωρακίζεται το άσυλο των ιδεών και της γνώσης από τις επιθέσεις της βίας και του εγκλήματος». Αξίζει να σημειωθεί ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις έχουν προκαλέσει ήδη τις αντιδράσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας και των φοιτητών. Κάνουν λόγο για μέτρα αυταρχικού χαρακτήρα τα οποία στοχεύουν στο να «περιφρουρήσουν» την πορεία ιδιωτικοποίησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που ήδη έχει δρομολογηθεί με την προσπάθεια «παράκαμψης» τους άρθρου 16 του Συντάγματος που ξεκίνησε με νομοθετική ρύθμιση που εγκρίθηκε μόλις την προηγούμενη εβδομάδα και προβλέπει την εξίσωση των πτυχίων των ιδιωτικών κολλεγίων με τα πανεπιστημιακά.

Η κρυφή σύμβαση

Την εβδομάδα αυτή αναδείχθηκε από το σύνολο των κομμάτων της αντιπολίτευσης ένα ακόμη ζήτημα αδιαφάνειας. Πρόκειται για το θέμα της σύμβασης της ελληνικής κυβέρνησης με την πολυεθνική εταιρία διαχείρισης δεδομένων Palantir Technologies. Εταιρία που φέρεται να έχει εμπλακεί σε συνεργασίες με κυβερνήσεις (όπως αυτή του Ντόναλντ Τράμπ στις ΗΠΑ) που βρέθηκαν υπό καθεστώς ελέγχου για την σκοπιμότητά τους.

Μέσω δημοσιευμάτων έγινε γνωστό ότι η εν λόγω εταιρία ανακοίνωσε την συνεργασία της με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και σε ζητήματα που σχετίζονται με την

πανδημία, δίχως όμως να ξεκαθαρίζεται το είδος και ο σκοπός της συμφωνίας. Σύμφωνα με διαρροές από την πλευρά της κυβέρνησης έγινε γνωστό ότι η σύμβαση αυτή δεν έχει οικονομικό τίμημα, εγείροντας ακόμη περισσότερα ερωτήματα. Για το ζήτημα αυτό κατέθεσαν ερωτήσεις στην Βουλή ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΙΝ.ΑΛ και το Μέγα 25 ζητώντας καταρχήν το κείμενο της σύμβασης αλλά και αναλυτικές εξηγήσεις. Μεταξύ άλλων απαίτησαν να ξεκαθαριστεί ποιο ακριβώς είναι το αντικείμενο της σύμβασης και ποια η διάρκειά της. Επίσης σχετικά με το είδος των δεδομένων που συλλέγει η εταιρία και αν ή με ποιόν τρόπο διασφαλίζεται η μη χρήση των δεδομένων αυτών.